

هولشافر

جزوه جلسه دوم کارسوق آناتومی پزشکی

مباحث: دستگاه عضلانی

پایه نهم

زمستان ۱۴۰۰

دستگاه عضلانی

عضله یک بافت انقباضی است که باعث ایجاد حرکت می‌شود.

عضلات به سه گروه تقسیم می‌شوند:

۱. عضلات اسکلتی یا مخطط: تحت کنترل ارادی ما هستند.
۲. عضلات صاف: حرکت غیر ارادی دارند مثل عضلات جداره روده و لوله گوارش.
۳. عضلات قلبی: از لحاظ ویژگی و عملکرد بین عضلات صاف و مخطط هستند. از لحاظ بافت شناسی شبیه به عضلات مخطط هستند ولی از لحاظ عملکردی شبیه عضلات صاف هستند یعنی تحت کنترل ارادی ما نیستند.

چند نکته کمکی:

۱. در کارسوق آناتومی پزشکی و این جزوه صرفاً به عضلات مخطط پرداخته می‌شود.
۲. در بررسی عضلات کلمه **origin** به معنای مبدا عضله و جایی که از آن منشأ گرفته است، می‌باشد و کلمه **insertion** یعنی ناحیه‌ای که عضله نهایتاً به آن چسبندگی پیدا می‌کند و مقصد عضله می‌باشد.

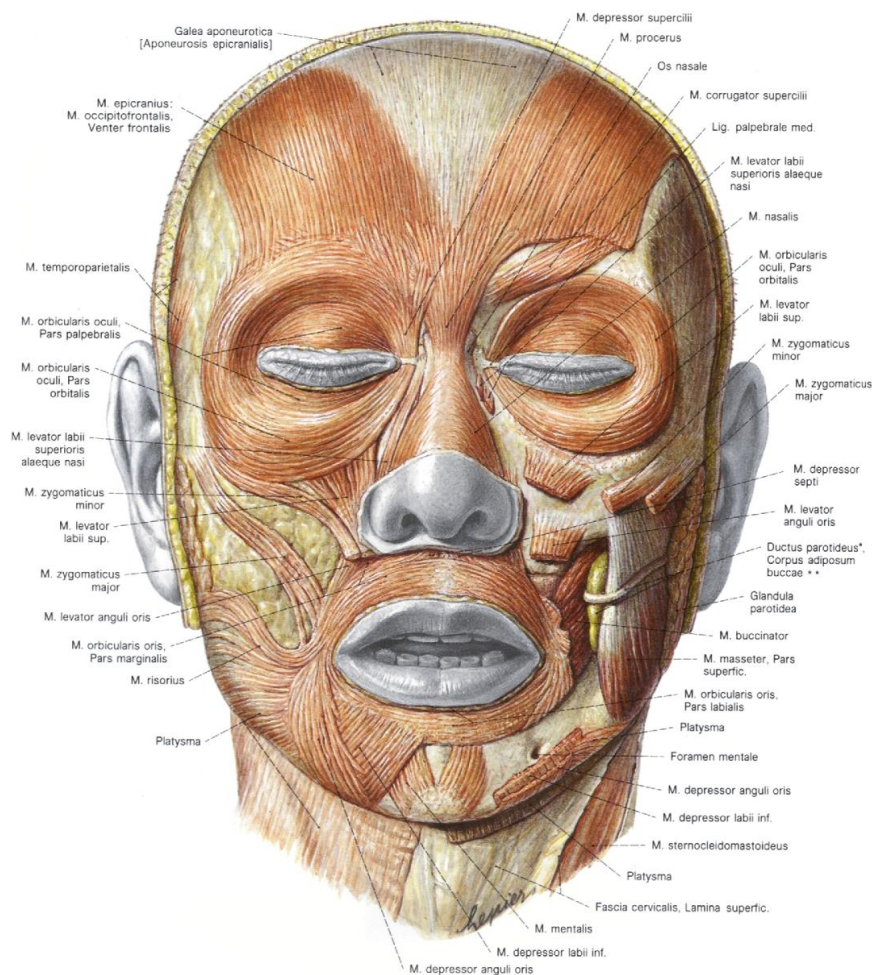
عضلات ناحیه صورت

در صورت ما دو گروه عضله داریم:

۱. عضلات حالتی (**expressing muscles**): این عضلات وقتی عمل می‌کنند حالات مختلف چهره را بروز می‌دهند. نام این عضلات یا بیان کننده عملکردشان است یا بیان کننده منشأ یا **origin** آن‌ها. مثل عضله بالابرنده لب فوقانی که بر اساس عمل نام‌گذاری شده است. نام عصبی که به این عضلات عصب رسانی می‌کند، عصب **Facial** یا صورتی است.
۲. عضلات جونده (**Masticatory**): این گروه در جویدن مشارکت دارند و در هر طرف صورت ۴ عضله هستند.

عضلات حالتی یا expressing muscles

- **عضله فرونتالیس (Frontalis M.):** عضله فرونتالیس منطقه پیشانی را پوشش می‌دهد و با انقباضاتش چین‌های عرضی در ناحیه پیشانی ایجاد می‌کند. این عضله یک بخش از عضله بزرگتری به نام عضله فرونتواکسیپیتالیس است که دارای دو بخش فرونتالیس و اکسیپیتالیس است که این دو بخش توسط یک لایه شفاف به نام آپونوروز فرق سر یا Galea Aponeurotica به هم وصل می‌شوند.
- **عضله هرمی (Procerus M.):** عضله نازکی است در مابین دو ابرو که با انقباض خود چین‌های ظریفی را در این ناحیه ایجاد می‌کند. بیان کننده حالت دقت است.
- **عضله مدور چشمی (Orbicularis oculi M.):** عضله ایست که اطراف چشم را در بر گرفته است. این عضله به واسطه رشته‌های حلقوی که دارد، هر وقت منقبض می‌شود باعث روی هم قرار گرفتن پلک‌ها و در نتیجه بستن چشم می‌شود. حالت چشمک زدن را بیان می‌کند.
- **عضله مدور دهانی (Orbicularis oris M.):** در اطراف لب‌ها قرار گرفته و حجم لب‌ها را ایجاد می‌کند. حالت غنچه کردن لب‌ها را بیان می‌کند.
- **عضله شیپوری (Buccinators M.):** عضله بزرگی است که در دو طرف دهان قرار گرفته و حجم لب‌ها را تشکیل می‌دهد. به این دلیل که در باد کردن لب هنگام نواختن سازهای بادی مثل شیپور، این عضله نقش دارد به این نام خوانده می‌شود.
- **عضله خندان (Risorius M.):** این عضله طویل ولی بسیار کم حجم بوده و فقط در حد چند فیبر عضلانی است. زمانی که منقبض می‌شود مقدار بسیار محدودی لب را به سمت خارج می‌کشد و حالت لبخند ملیح ایجاد می‌کند.

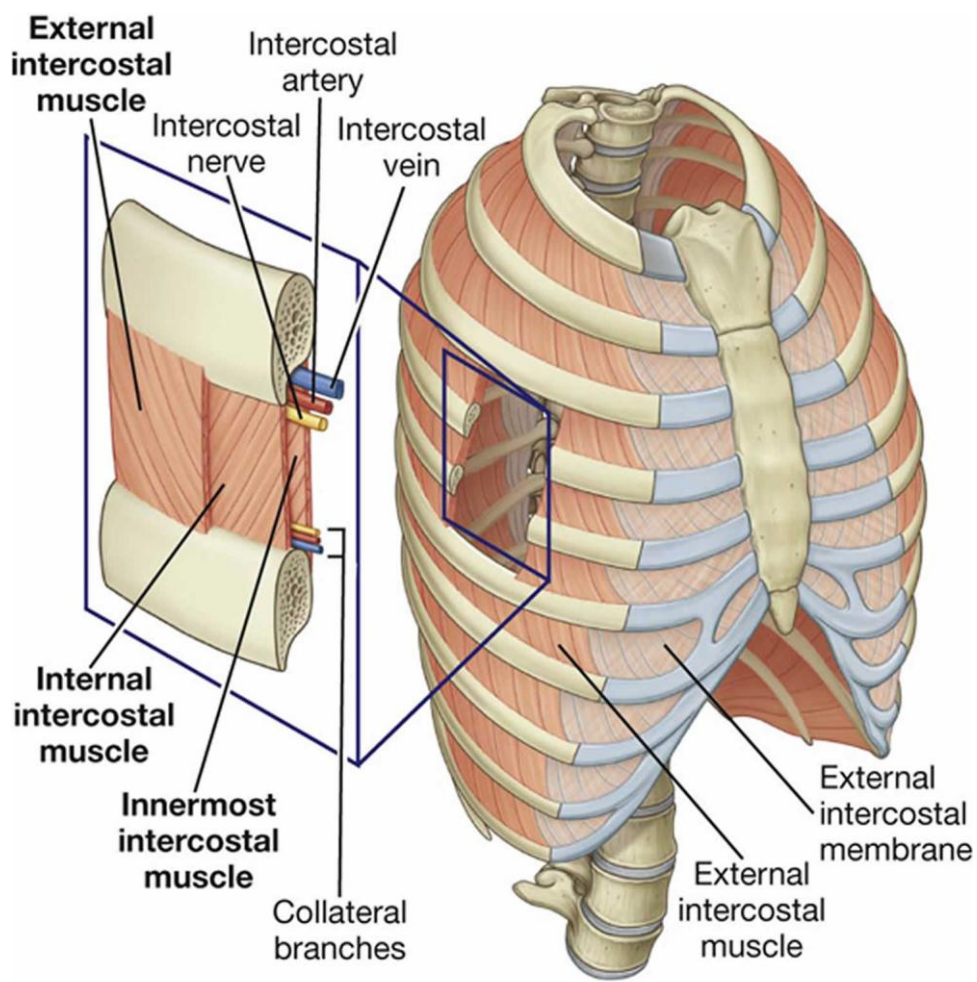
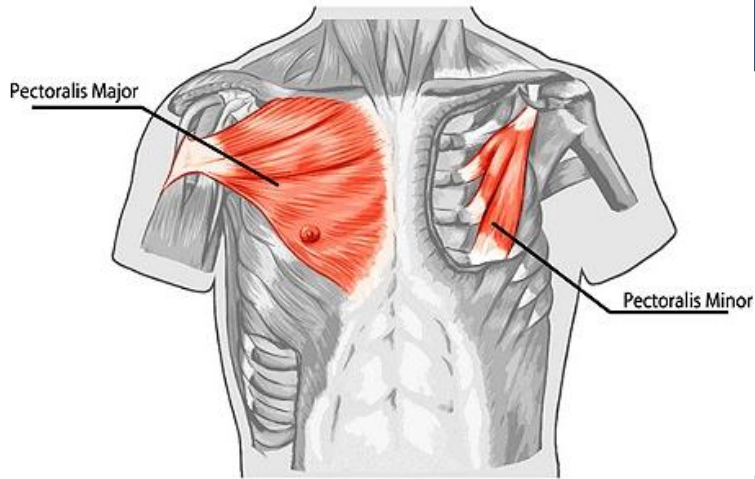

عضلات قفسه سینه

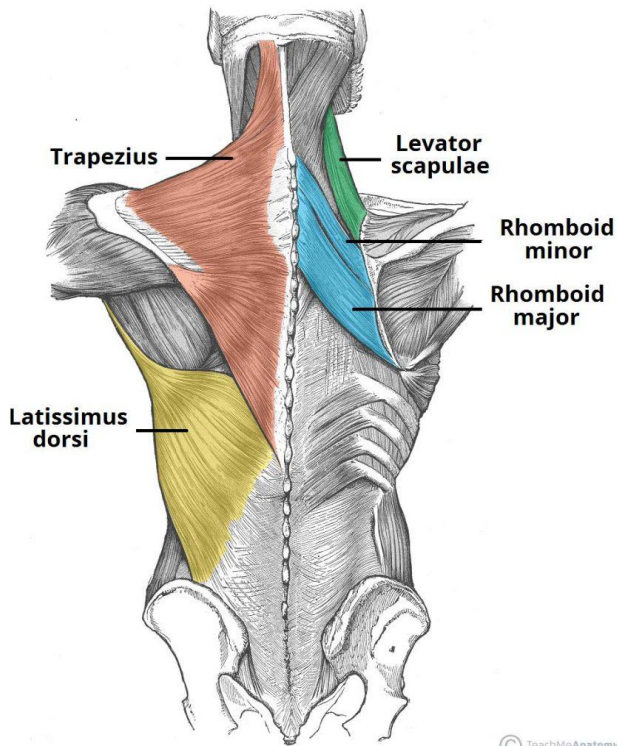
دو گروه عضله در قفسه سینه داریم:

- ۱- **Extrinsic یا خارجی:** این عضلات دارای دو سر هستند یک سر آنها در ناحیه قفسه سینه است اما سر دیگر آنها خارج Thorax است. مثل عضله Pectorilis major که در جلو قفسه سینه قرار دارد. عضله بزرگی است که از clavicle, sternum و دنده‌ها منشا گرفته و به استخوان بازو وصل می‌شود. زیر این عضله، عضله دیگری به نام pectoralis minor وجود دارد.
- ۲- **Intrinsic یا داخلی:** هم origin و هم insertion آنها در همان منطقه thorax است که شامل عضلات بین دنده ای است که ۳ لایه هستند.

Pectoralis Major

عضلات پشت

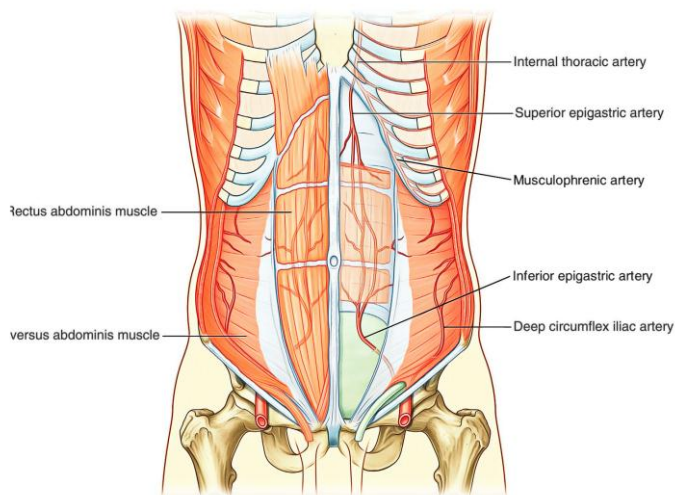
۱- عضله پشتی بزرگ یا Latissimus dorsi

۲- عضله ذوزنقه ای یا Trapezius

۳- عضلات متوازی الاضلاع یا Rhomboid:

دو زوج عضله که بالایی minor و پایینی major نام دارند. هر دو عضله از مهره‌ها منشا گرفته‌اند و به استخوان کتف چسبیده‌اند و با انقباض خود باعث retraction یا نزدیکی استخوان کتف و ستون مهره‌ها می‌شوند.

یک عضله جنجالی

عضله مستقیم شکمی یا Rectus

abdominis: این عضله از ۳ قطعه تشکیل

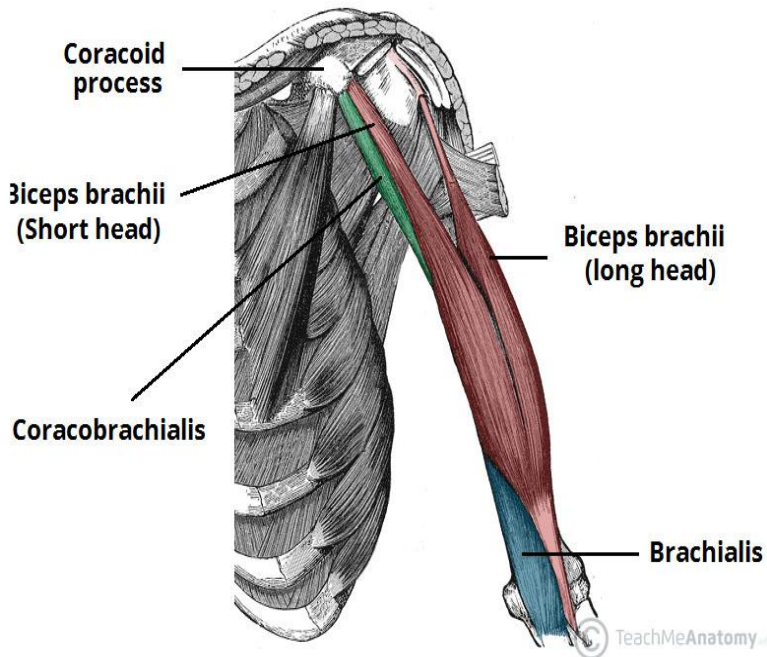
شده که درای تاندون بین قطعه ایست که سه

قطعه را به هم وصل می‌کنند. این قطعات

دارای قدرت انقباضی مستقلی هستند. این

بخش‌ها را تحت عنوان six pack می‌شناسید.

عضلات قدامی بازو

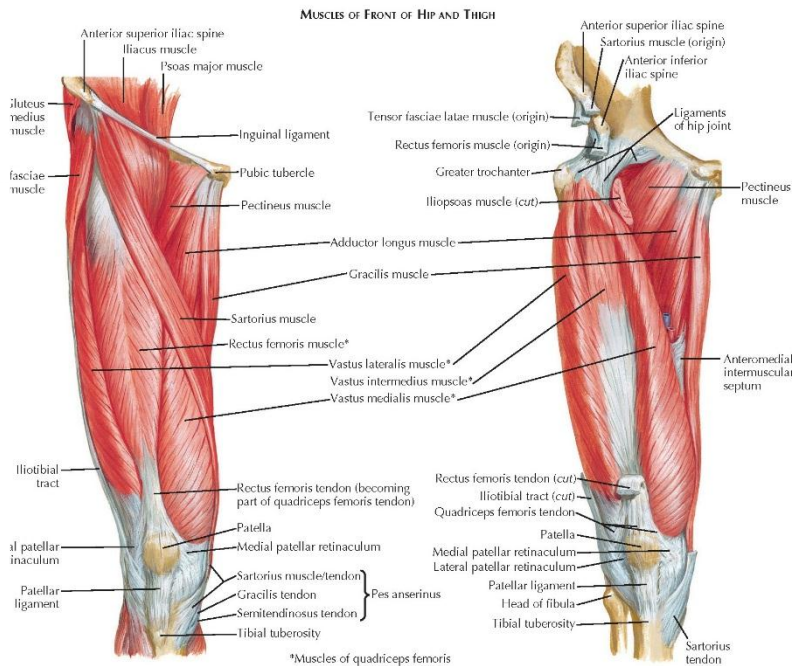

۳ عضله در این قسمت وجود دارد که مهمترین آنها عضله دوسر یا biceps brachii است.

این عضله در قسمت فوقانی خود دارای دو سر بلند و کوتاه است که به ترتیب از استخوان بازو و کتف منشأ می‌گیرند و با هم یکی می‌شوند و به استخوان Radius متصل می‌شود و هنگام انقباض این عضله بیشترین برآمدگی را در ناحیه قدام بازو ایجاد می‌کند.

عضلات قدام ران

2-8

معروف ترینشان عضله چهار سر ران یا Quadriceps femoris است که قوی ترین و بزرگترین عضله بدن است. این عضله ۴ سر دارد که در نهایت با هم یکی می‌شوند و تاندون چهار سر را ایجاد می‌کنند که به قاعده کشکک متصل می‌شود.

عضله خیاطه یا Sartorius: دراز ترین عضله بدن است و در ناحیه قدام ران قرار دارد.